

VIII. RAZRED SILIKATI

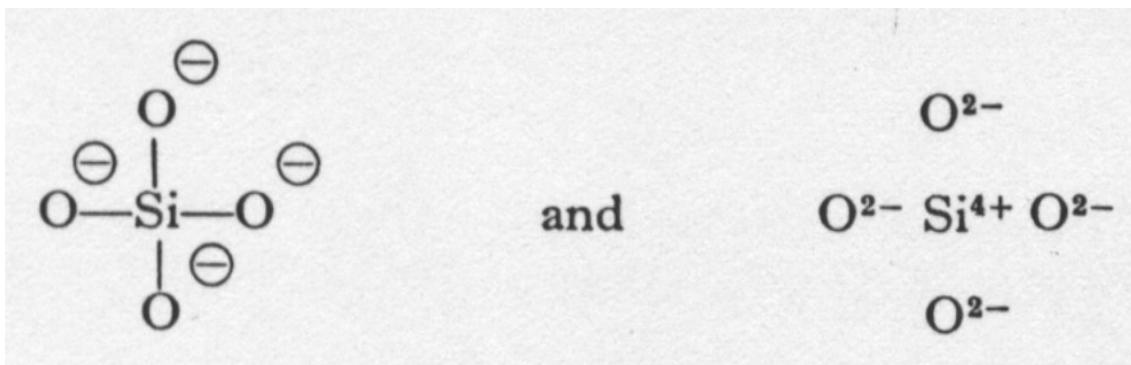
Nastopanje:

- 500 različkov
- v Zemljini skorji 90 %

Sestava:

- Si in O
- 27,7 mas.% Si v litosferi:
  - ultramafične kamnine 19 mas.%
  - mafične kamnine 24 mas.%
  - srednje kisle 26 mas.%
  - kisle 32 mas.%
- magmina diferenciacija → vsebnost Si narašča
- Si⁴⁺:
  - $r = 0,042 \text{ nm}$
  - $[\text{SiO}_4]^{4-}$ tetraeder
  - ionski karakter Si – O vezi
- silikati:
  - sol kremenice kisline (kovalentna vez)
  - kompleksni oksid (ionska vez)

Slika:

- izomorfno nadomeščanje kationov (oksidac.št., radij) in anionov:

kation	r (Å)	koord.št.	anion	r (Å)
Si ⁴⁺	0,41	4	F ⁻	1,36
Al ³⁺	0,50	4, 6	O ²⁻	1,40
Mg ²⁺	0,65	6, 8	OH ⁻	1,53
Fe ²⁺	0,80	6, 8		
Na ⁺	0,95	6, 8		
Ca ²⁺	0,99	8		

- $r \text{ Al}^{3+} / r \text{ O}^{2-} = 0,36$ kritična 0,3 koordinac.št. 6 → 4
- Al nadomešča Si na tetraedričnih mestih + nastopa na oktaedričnih mestih → nevtralizacija:
  - Ca²⁺ → Na⁺,
  - Al³⁺ → Mg²⁺,
  - Fe³⁺ → Fe²⁺
- Stabilni izotopi Si: ²⁸Si – 92,3 %, ²⁹Si 4,7 %, ³⁰Si – 3 %
- Izločanje Si:
  - magmatske kamnine → magmina diferenciacija, Si v silikatih
  - hidrotermalne raztopine → Si kot kremen
  - eksogeni pogoji: topnost silikatov = f (pH) → nastanek hidrosilikatov, vgrajevanje v organizme

KLASIFIKACIJA SILIKATOV

I. nezosilikati – otočni silikati

II. sorosilikati – skupinski silikati

III. ciklosilikati – obročasti silikati

IV. inosilikati – vlaknati silikati

V. filosilikati – lističasti silikati

VI. tektosilikati – paličasti silikati